

Measuring concentration level in Georgian commercial banking sector, 2010-2018

Salome Lomidze

Ani Lominadze

Tamar Bolkvadze

The Master thesis is presented to the Ilia State University, Business School, in accordance with the requirements of granting the degree of master of business administration

Program: Master of Business Administration (ENG)

Scientific Adviser: Nikoloz Kavelashvili, Ph.D., Professor

Ilia State University

Tbilisi, 2019

Abstract

The research study aims to measure concentration level and determined dominant position in Georgian commercial banking sector. It also obtained main trends and risk in mentioned sector. The results are important for small size business entities and customers. Research period covers the period from 2010 to 2018. Data for 16 commercial banks was used for the research. Secondary data is extracted from National Bank of Georgia and World Bank. An online survey was also conducted to find out the opinions of customers of commercial banks. The research lasted 2 weeks, and 450 respondents were interviewed as part of this study. This paper provides calculation and analysis of different indexes, indicators and ratio during the above-mentioned period. Largely it is based on quantitative research; in addition paper utilizes online research based on survey interview questions. Calculations are performed using Excel. While the analysis is carried out using tables and diagrams that show the values studied, and also provide ease of understanding and comparison of the results.

This paper is structured as follows. Introduction is set out in Chapter 1, Chapter 2 is dedicated to literature review; Chapter 3 determines Methodology which was used in the study for measurement of concentration level in Georgia, Chapter 4 contains calculations and results, Chapter 5 sets out discussion; While conclusion, recommendations and study limitations are provided in the last chapter 6.

Estimation of Concentration Ratio shows that there are two main competitors in the Georgian banking market: TBC bank and Bank of Georgia whose market share has increased more over for the 2010-2018 period. The findings of this report underline that concentration level (HHI) gradually increased especially after merging process of small size banks. In addition, conclusions based on other financial indicators (Boone, Lerner, H-statistics) also proved that high concentration is combined with an increase in monopolistic power. Survey which encompasses 450 interviews concluded that the competition is based on non-price factors and prevalence of entry barriers determines the choice of bank.

Key words: HHI index, Interest Rate Spread, Concentration ratio, Lerner index, Boone indicator, H statistics, Domination, Imperfect Competition, Georgian commercial banking sector

აბსტრაქტი

კვლევის მიზანია საქართველოს კომერციულ საბანკო სექტორში კონცენტრაციის დონისა და დომინანტური პოზიციის განსაზღვრა. კვლევაში ასევე განხილულია ძირითადი ტენდენციები და რისკი აღნიშნულ სექტორში. შედეგები მნიშვნელოვანია მცირე ზომის ბიზნეს სუბიექტებისა და მომხმარებელთათვის. კვლევის პერიოდი მოიცავს 2010-2018 წლებს. კვლევისთვის გამოყენებულია 16 კომერციული ბანკის მონაცემები. მეორადი მონაცემები ამოღებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და მსოფლიო ბანკის ოფიციალური ანგარიშებიდან. ასევე ჩატარდა ონლაინ კვლევა კომერციული ბანკების მომხმარებელთა მოსაზრებების გასარკვევად. კვლევა 2 კვირას გაგრძელდა და კვლევის ფარგლებში გამოიკითხა 450 რესპონდენტი. ნაშრომი მოიცავს სხვადასხვა ინდექსების, ინდიკატორების და კოეფიციენტის გაანგარიშებასა და ანალიზს. ძირითადად ნაშრომი ეფუძნება რაოდენობრივ კვლევას; გარდა ამისა გამოყენებულია ონლაინ გამოკვლევა, ინტერვიუ კითხვარის საფუძველზე. გამოთვლები შესრულებულია Excel-ის გამოყენებით. ანალიზი ტარდება ცხრილებისა და დიაგრამების გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს შესწავლილი მონაცემების თვალსაჩინოდ ჩვენებას, შედეგების შედარების გააზრებას და შედარებას.

ნაშრომი სემდეგნაირადაა აგებული, 1-ლი თავი წარმოადგენს შესავალს, მე-2 თავი ეძღვნება ლიტერატურის მიმოხილვას; მე-3 თავი მოიცავს მეთოდოლოგიას, რომელიც გამოყენებული იქნა საქართველოში კონცენტრაციის დონის გაზომვის შესწავლისთვის, მე-4 თავში ნაჩვენებია გამოთვლები და შედეგები, მე-5 თავი ეძღვნება დისკუსიას; დასკვნის, რეკომენდაციებისა და სასწავლო შეზღუდვების შესახებ მოცემულია ინფორმაცია ბოლო მე-6 თავში.

კონცენტრაციის თანაფარდობის შეფასება გვიჩვენებს, რომ საქართველოს საბანკო ბაზარზე ორი მთავარი კონკურენტია: თიბისი ბანკი და საქართველოს ბანკი, რომელთა საბაზრო წილი კიდევ უფრო გაიზარდა 2010-2018 წლების განმავლობაში. ამ ანგარიშში წარმოდგენილი დასკვნები ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ კონცენტრაციის დონე (HHI) თანდათანობით გაიზარდა მცირე ზომის ბანკების შერწყმის შემდეგ. გარდა ამისა, სხვა ფინანსური მაჩვენებლების (Boone, Lerner, H-სტატისტიკა) საფუძველზე გამოტანილი დასკვნები ასევე ადასტურებს, რომ მაღალი კონცენტრაციის თან ახლავს მონოპოლიური ძალაუფლების ზრდა. კვლევა, რომელიც მოიცავს 450 ინტერვიუს, ნათელს ხდის რომ კონკურენცია არ არის დაფუძნებული ფასზე და ასევე მომხმარებლის მიერ ბანკის არჩევის ერთერთი მთავარი განმსაზღვრელი ფაქტორია ბაზარზე ახალი ფირმებისთვის შესვლის ბარიერები.

საკვანძო სიტყვები: HHI ინდექსი, IRS კოეფიციენტი, კონცენტრაციის კოეფიციენტი, ლერნერის ინდექსი, ბონის მაჩვენებელი, H სტატისტიკა, დომინირება, არაჯანსაღი კონკურენცია, ქართული კომერციული საბანკო სექტორი